

VI. ŤAŽBA V CHRÁNENÝCH ÚZEMIACH PRÍRODY MINING IN PROTECTED NATURE AREAS

V chránených územiach prírody (národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené areály, prírodné rezervácie a prírodné pamiatky) je rozsah povolených činností upravený zákonom NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Podľa tohto zákona je zakázané vykonávať geologické práce, banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, ťažiť rašelinu, bahno, spraš, hlinu, pôdu, piesok a štrk v územiach chránených areálov, prírodných rezervácií a prírodných pamiatok. V prípade národných parkov (NP) a chránených krajinných oblastí (CHKO) je na uvedené činnosti potrebný súhlas orgánov ochrany prírody. Všeobecnou tendenciou je snaha obmedziť ťažbu nerastných surovín v chránených územiach prírody na minimum, resp. obmedziť negatívne vplyvy ťažby na životné prostredie.

Celková ťažba nerastných surovín v chránených územiach prírody a ich ochranných pásmach v roku 2001 dosiahla 8 630 kt, čo predstavuje 31,5 % z celkovej ťažby nerastných surovín v rámci Slovenska.

Údaje o ťažbe nerastných surovín sú revidované na základe spresnenej konfrontácie chránených území prírody (NP a CHKO) s dobývacími priestormi (DP) ložísk nerastov. Do štatistiky sú zahrnuté všetky ťažené ložiská, ktorých dobývací priestor je v prieniku s chráneným územím aj v prípade, že samotná ťažba sa nerealizuje v časti dobývacieho priestoru, ktorý zasahuje do chráneného územia. Aktuálne hranice chránených území prírody poskytla Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), hranice DP sú súčasťou informačného systému ŠGÚDŠ.

Activities rate permitted in protected nature areas of the Slovak Republic (national parks, protected landscape areas, protected estates, nature reservations, national nature reservations, nature monuments and national nature monuments) regulates the NR SR Act No.287/1994 Z.z. on nature and landscape protection. According to this Act geological works, mining operations, operations that use mining methods, mining of turf, mud, loess, clay, sand and gravel are prohibited in protected estates, nature reservations, national nature reservations, nature monuments and national nature monuments. In case of national parks and protected landscape areas minerals exploitation is not prohibited by law, but approval of the nature protection organ is necessary for quoted activities. Effort for restriction of mining activity, i.e. restriction of negative impacts on the environment in protected nature areas is general trend.

Total mining output in protected nature areas in 2001 amounts 8,630 kt, or 31.5 per cent of total mining output in Slovakia.

Data on mining of raw materials have been revised following the improved confrontation of protected nature areas (national parks and protected landscape areas) and mining areas. All exploited mineral deposits, mining area of which is in intersection with protected nature areas, are included in statistics. Actual borders of protected nature areas are provided by the Slovak Environmental Agency, borders of mining areas are included in information system of the Slovak Geological Survey.

Chránené územia prírody SR / Protected nature areas of Slovakia

Rok/počet – Year/number	1998	1999	2000	2001
Chránené krajinné oblasti (CHKO) / Protected landscape areas	16	16	16	16
Národné parky (NP) / National parks	7	7	7	7
Chránené areály / Protected estates	175	179	181	185
Prírodné rezervácie a národné prírodné rezervácie Nature reservations and national nature reservations	584	594	600	606
Prírodné pamiatky a národné prírodné pamiatky Nature monuments and national nature monuments	262	270	272	290
Spolu / Total	1 044	1 066	1 076	1 104

Pozn.: Celková výmera osobitne chránených častí prírody je 1 129 533 ha (23 % územia SR).

Note: Total acreage of special protected nature areas is 1 129 533 ha (23 % of the Slovak Republic territory).

Ťažba v národných parkoch [kt] / Mining in national parks [kt]

Národný park / National park	1998 r	1999 r	2000 r	2001
Národný park Malá Fatra	880	405	324	386
Národný park Muránska planina	323	260	371	420
Národný park Nízke Tatry	493	249	208	298
Národný park Poloniny	-	-	-	-
Národný park Slovenský raj	179	201	147	211
Pieninský národný park	-	-	-	-
Tatranský národný park	286	286	223	261
Spolu / Total	2 162	1 401	1 273	1 576

Pozn.: Štatistický prehľad zahŕňa aj ťažené výhradné ložiská v ochranných pásmach národných parkov.
Note: Mining in protective zones of national parks is also included in statistics.

Ťažba v chránených krajinných oblastiach [kt] / Mining in protected landscape areas [kt]

CHKO / Protected Landscape Area	1998 r	1999 r	2000 r	2001
Biele Karpaty	427	429	476	589
Cerová vrchovina	55	5	55	21
Dunajské luhy	-	-	-	-
Horná Orava	-	-	-	-
Kysuce	-	-	-	-
Latorica	10	4	5	10
Malé Karpaty	3 853	3 812	3 253	3 110
Poľana	-	-	-	-
Ponitrie	1 367	1 221	1 272	1 176
Slovenský kras	817	898	927	904
Strážovské vrchy	103	35	54	89
Štiavnické vrchy	309	266	274	222
Veľká Fatra	26	18	44	20
Vihorlat	81	78	30	3
Východné Karpaty	-	-	-	-
Záhorie	1 276	938	882	910
Spolu / Total	8 324	7 704	7 273	7 054